

Vlaams
Parlement

vergadering **C267 – CUL31**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 9 juni 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de stand van zaken van de beheersovereenkomsten met de grote Vlaamse instellingen en de samenwerking tussen de Vlaamse Opera en het Koninklijk Ballet van Vlaanderen - 2134 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de lancering van de eerste voorstellen in het kader van het decreet Lokaal Cultuurbeleid - 2135 (2010-2011)	7
Vraag om uitleg van de heer Lieven Dehandschutter tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de visienota inzake immaterieel cultureel erfgoed - 2178 (2010-2011)	15
Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, en tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de begeleiderspas voor personen met een handicap - 2191 (2010-2011)	18
Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het beleid inzake het erfgoed van migrantengemeenschappen - 2275 (2010-2011)	21

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de stand van zaken van de beheersovereenkomsten met de grote Vlaamse instellingen en de samenwerking tussen de Vlaamse Opera en het Koninklijk Ballet van Vlaanderen - 2134 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, in het najaar van 2010 was er grote commotie over de toekomst van de grote Vlaamse culturele instellingen. De synergienota van de minister was daar de aanleiding toe. Die nota heeft hier in het Vlaams Parlement trouwens aanleiding gegeven tot een hoorzitting en een gedachtewisseling. Die nota gaat over de Vlaamse Opera, het Koninklijk Ballet van Vlaanderen, de Filharmonie, Het Vlaamse Radio Orkest/Vlaams Radio Koor (VRO/VRK), deSingel en de Ancienne Belgique. De doelstelling was en is om via synergie en clustering te komen tot een sterker profiel van Vlaamse kunstinstituten, ook op internationaal niveau. Voorts wil men zo een efficiënter beheer, een rationelere inzet van de beschikbare middelen, een versterkte onderlinge collegialiteit en een verankerde spreiding realiseren.

Het finale doel is de maximalisatie van de kwaliteit, de maatschappelijke relevantie en de landelijke en internationale uitstraling van deze instellingen, opdat niemand nog twijfelt aan de dynamiek en voortrekkersrol, of zoals het is verwoord, aan het 'center of excellence' van onze eigen instellingen. Zo is het verwoord, en dat is ook een legitieme ambitie. Het veranderingstraject startte op 1 januari 2011 en moet tegen eind 2012 volledig zijn afgerond.

We zijn ondertussen zes maanden na de hoorzittingen in het parlement. Ik wil graag meer vernemen over de stand van zaken van een aantal aangekondigde stappen, en wat daarover allemaal wordt gezegd.

Ik verneem dat de Cluster Opera en Ballet – beter: de samenwerking – niet echt van de grond komt. Wat zijn de oorzaken en hoe denkt u daaraan te remediëren? Zijn er al stappen gezet in het kader van de cluster orkesten en koren: VRO/VRK – deFilharmonie – Vlaamse Opera? Welke? Hoe staat het met de beheersovereenkomsten met deze instellingen? Tijdens de hoorzitting hoorden we dat die eigenlijk al eind 2010 moesten ondertekend zijn. U wou dat proces uitstellen, precies met het oog op de synergie-oefening. Wanneer worden ze ondertekend? Welke financiële engagementen – toegezegde subsidies - bevatten ze voor de komende jaren? Is er ook al gesproken met het Concertgebouw Brugge en de Bijloke Gent? U zou met hen in de loop van 2011 een beheersovereenkomst afsluiten waarin afspraken worden opgenomen met betrekking tot de presentatie van de grote Vlaamse productiehuisen. Het gaat dus over de vraag in welke mate onze orkesten en koren in deze twee symbolische plekken zullen optreden.

De heer Philippe De Coene: Minister, collega's, in de marge van de vraag van de heer Caron wil ik namens mijn fractie even peilen naar de stand van zaken over de aanduiding van de zogenaamde transitie-manager.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, er is al veel gebeurd. Stellen dat er niets is gebeurd of niets van de grond komt, klopt helemaal niet. Ik heb van in het begin gezegd dat dit tijd vergt. Veel mensen hebben dat hier beaamd. Men mag niet bruuskeren en alles op een drafje afhandelen. Inmiddels is er wel wat gebeurd. In plaats van één grote raad van bestuur te creëren, heb ik de twee raden van bestuur – van de Vlaamse Opera en het Koninklijk Ballet van Vlaanderen – bezocht en hen gezegd dat ze elk een beperkte delegatie moeten aanduiden die dan samen beslissingen over de transitie en de planning kunnen nemen. Dat is ook gebeurd en dat werkt: die delegaties komen geregeld samen.

Voorts hebben we gesteld dat we twee jaar zullen uittrekken om die synergie mogelijk te maken. We zullen daartoe een transitie-manager aanstellen. De term komt van beide raden van bestuur. Die persoon moet de overgang van twee organisaties naar één organisatie in goede banen leiden. Dat moet eind 2012 zijn gebeurd. De selectie van die transitie-manager is uitbesteed aan Jobpunt Vlaanderen. Dat is een correcte manier van werken: de vacature is openbaar en staat online. De kandidaturen worden ingewacht tegen 15 juni. Het is de bedoeling om de procedure tegen 5 juli helemaal af te ronden.

Wij hebben over het statuut van die persoon nagedacht. Moet die door de twee raden van bestuur worden aangesteld? Wij hebben ervoor gekozen om hem of haar te laten aanstellen door het Agentschap Kunsten en Erfgoed. Omdat we aanvankelijk niet dachten zo te werk te gaan, maar de opmerking van de Inspectie van Financiën hadden gekregen om die aanwerving toch in de administratie zelf te doen, hebben we wat vertraging opgelopen. Maar die procedure loopt nu.

U stelt een vraag over de cluster van orkesten en koren. Wij hebben altijd gezegd dat wij het principe van de samenwerking in de beheersovereenkomsten zouden opnemen. Dat staat nu in de ontwerpen van beheersovereenkomsten. Dat is goedgekeurd door de diverse raden van bestuur en het zal binnenkort bij de Vlaamse Regering komen. In de beheersovereenkomsten van Brussels Philharmonic/VRK, de Filharmonie en de Vlaamse Opera werd ook een paragraaf opgenomen waarin staat dat de intendanten van de organisaties een managementcomité vormen van de koor- en orkestenpool van de Vlaamse Opera, de Filharmonie, Brussels Philharmonic en het Vlaams Radio Koor. Dit managementcomité engageert zich om de samenwerking tussen de drie organisaties verder uit te werken, om zo tot een maximale synergie te komen die de inzet van de middelen optimaliseert. De focus in dit managementcomité ligt in eerste instantie op de volgende elementen: het scherp stellen van de artistieke profielen van de verschillende entiteiten om zo elkaar maximaal aan te vullen; een gezamenlijke lijn uittekenen ten opzichte van de presentatieplekken die voor deze organisaties geschikt zijn; het concept poolwerking uitwerken binnen de artistieke eigenheid van de organisaties.

Ook meer concrete afspraken worden gemaakt binnen dit managementcomité, onder andere over projectmatige samenwerking, over begeleiding van opera en ballet, de opbouw van een pool van jonge muzikanten, het bij elkaar inzetten van musici en inzake programmering. Dat staat dus in dat ontwerp van beheersovereenkomst opgenomen. Het managementcomité wordt begeleid door het Agentschap Kunsten en Erfgoed. Het engageert zich om in oktober 2011 een gezamenlijke nota voor te leggen waarin de onderlinge samenwerking tussen de drie organisaties vanaf 1 januari 2013 concreet wordt uitgetekend en verankerd. We hebben dus in dit geval gezegd dat we daar twee jaar voor zullen nemen. Eventueel zal daar de conclusie zijn dat dit managementcomité ook een formeel karakter krijgt en dat het doorgaat na 2013. Maar dat moeten we afwachten.

Daarnaast is het agentschap bezig met het oplijsten van de arbeidsrechtelijke voorwaarden. Er wordt onderzocht hoe er tussen de verschillende organisaties tot overeenkomsten kan worden gekomen. Ook daar is het de bedoeling om daarmee in het najaar klaar te zijn, zodat we daarmee in verder overleg kunnen gaan.

De beheersovereenkomsten zijn klaar. De onderhandelingen met de instellingen zijn afgerond. Het advies van de Inspectie Financiën is eindelijk binnen. We zijn daar blij om. Het werd ook aan de minister van Begroting bezorgd voor het begrotingsakkoord en het zal dan ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Het klopt dat dit tijd heeft gevraagd. Het is goed dat we er, in onderling overleg met de instellingen, zijn uitgeraakt. Voor het financiële engagement in die overeenkomst hebben wij ons gebaseerd op de begroting voor 2011. Er is prioriteit gegeven aan het opmaken van de beheersovereenkomsten voor de zes kunstinstellingen en het opstarten van die cluster. We beginnen begin juli 2011 met het eerste overleg over de presentatieplekken. Daar is het niet

de bedoeling dat we nu al een beheersovereenkomst opstellen. Concertgebouw Brugge en Bijloke Gent zijn tot en met 2012 meerjarig gesubsidieerde instellingen binnen het Kunstendecreet. We zullen zien of we er daarna mee doorgaan. Dat is een logische stap, en het is zo opgenomen in de beleidsnota en in het beleidsplan 'Verhoging synergie kunstinstellingen'. Dat zit perfect op schema.

Mijnheer Caron, er is heel wat gebeurd. Er is geen uitstel, er zijn geen zaken die niet vooruitgaan. We zitten redelijk goed. Het is normaal dat dit wat tijd vraagt: het moet goed gebeuren. Wij kijken uit naar wie de transitie-manager zal worden.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Wat dat niet veel gebeuren betreft, ik zei alleen dat ik hoor dat het met de cluster van ballet en opera moeizaam loopt. Voor het overige vertelt u heel veel dingen die ik niet weet. Uw antwoord is dus informatief en zeer interessant. Ik kan eruit afleiden welke stappen er gezet zijn en in welke richting het gaat.

Ik zal misschien wel eens kijken naar die vacature van Jobpunt Vlaanderen, maar echt geïnteresseerd ben ik niet. Misschien andere collega's wel?

Minister, ik dank u voor het antwoord. Wij moeten afwachten wat dat gaat worden met die transitie-manager. Ik begrijp de twijfel ten aanzien van de positie van zo iemand. Welke aansturing zal er zijn, en door wie? Gelijk welke positie heeft voor- en nadelen. Er is een zekere kwetsbaarheid. Iemand kiezen bij de Vlaamse overheid lijkt mij nog de beste oplossing. Zo kun je, zo nodig, bij doorzettende beslissingen nog het gezag van het agentschap en van u als minister inroepen. Dat is zinvol.

Met betrekking tot de cluster van orkesten en koren ben ik blij te horen dat u voor de inspanningen inzake poolwerking, gezamenlijke lijnen, verscherping van het profiel en dergelijke de verantwoordelijkheid legt bij de verantwoordelijken van die instellingen, de intendanten. Ik hoop dat zij op hun beurt op een goede manier met hun medewerkers en met de vertegenwoordigers van de vakbonden op tijd en stond overleg plegen zodat we daar geen 'clashen' krijgen. Ik kan mij voorstellen dat de intendanten elkaar op een aantal terreinen kunnen vinden, maar dat er dan weer andere spanningen ontstaan. Ik vind het terecht dat u zich goed voorbereidt door ook de arbeidsrechtelijke omstandigheden in kaart te brengen. Dat is een van de problemen. De systemen van vergoeden en de opdrachten zijn zo verschillend dat het niet eenvoudig zal zijn om dat in één-twee-drie te stroomlijnen.

Wat de timing betreft, heb ik begrepen dat de beheersovereenkomsten klaar zijn. Wat de Inspectie van Financiën betreft: het is haar rol om kritisch te zijn.

U zegt dat we vertrekken van de begroting 2011. Geldt het engagement dat daarin staat voor de hele beheersperiode, al dan niet geïndexeerd? Of laat u dat open? Welke engagementen hebt u voor de hele beheersperiode?

Een laatste vraag betreft het Concertgebouw in Brugge en De Bijloke in Gent. Ik vind het goed dat u uit respect voor de autonomie die een gevolg is van het feit dat beide via het Kunstendecreet worden gesubsidieerd, geen overeenkomst afsluit zolang de kunstenronde 'as such' niet voorbij is. Dat vind ik een goede houding. Verder is het terecht dat u het overleg opstart. De band tussen onze presentatieplaatsen en de productieplaatsen moet beter zijn dan in het verleden. Die was toen een beetje te los - autonomie heeft ook haar grenzen. Als we de ambitie hebben om grote en goede orkesten, operahuizen, balletgezelschappen enzovoort te hebben, dan moeten we de moed hebben om aan de presentatieplaatsen te vragen om zich te tonen aan de Vlamingen, niet alleen op de hoofdplaats van dat orkest of gezelschap, maar ook op andere plaatsen. Dat lijkt me een logische financiële synergie.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord.

Ik heb een opmerking over de poolvorming rond de orkesten en over de wijze waarop die vorm zal krijgen. Als elk orkest zijn programmatie op papier zet, dan weet men op welke muzikanten men op een bepaald moment een beroep kan doen.

Een orkest moet letterlijk en figuurlijk een gezicht krijgen, dus zowel wat repertoire als bezetting betreft. Men doet nu al heel vaak een beroep op invallers en vervangers. Op termijn zou elk orkest een basisbezetting moeten hebben, een soort minimumbezetting, die het gezicht vormt van het orkest. Daarnaast zou er dan een ruimere pool zijn van bijkomende instrumenten, vervangers enzovoort. Enerzijds is er dus de basisbezetting, anderzijds is er de gemeenschappelijke pool van aanvullers, plaatsvervangers en reserves.

Ik wil ook nog een tip geven, bij wijze van boutade. Het is misschien beter een jonge artiest uit Schoten proeven te laten doen dan een gerenommeerde, dure artiest uit Schotland. Op die manier krijgt aankomend talent van eigen bodem ook een kans.

Uw aanpak van het managementcomité vind ik heel goed. Er kunnen wel nog heel wat efficiëntiewinsten worden geboekt door de samenwerking. Hopelijk zal het managementcomité zich ook bezighouden met de gezamenlijke promotie. Ik heb immers de indruk dat er nog te veel naast elkaar wordt gewerkt. Elkeen heeft zijn eigen website, mailinglijst, publicatie enzovoort. Een gezamenlijke aanpak zou op promotioneel vlak meer opleveren.

De heer Bart Caron: Zijn die beheersovereenkomsten ook al goedgekeurd door de instellingen zelf?

De heer Philippe De Coene: Minister, het financiële niveau is het startpunt voor de nieuwe beheersovereenkomsten. Gaat het dan om het financiële niveau voor of na de besparingen?

Ik wil me aansluiten bij de opmerking van de heer Dehandschutter over de komende transitimanager en het managementcomité. We kunnen objectiveren door die samenwerking of door die onafhankelijke opdrachthouder waar de winsten wel en niet kunnen worden gepuurd. Het is goed dat we dat actief en objectief opsporen. Een objectief onderzoek zal enerzijds leiden tot een aantal pistes die wij of de gezelschappen zelf niet willen of kunnen zien. Anderzijds zal men ook stuiten op de grens van het haalbare. Daarom is het goed dat dit in alle onafhankelijkheid gebeurt. De vacature is net verschenen bij Jobpunt. Het zal een witte merel of een wit konijn zijn. Ik weet niet of het iemand uit Schoten of uit Schotland zal zijn, ik denk dat zelfs weinigen in dit parlement beantwoorden aan de hoge kwalificaties.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Caron, ik ben het met u eens dat we goed overleg moeten plegen, zowel met de vakorganisaties als met de raden van bestuur. Als men een clustering of een synergie wil realiseren, heeft men personeel nodig. Dat is ook opgenomen in de procedure.

Als wij die transitimanager aanstellen, is het de bedoeling dat de beperkte raad van bestuur of die afvaardiging uit beide raden van bestuur zeer nauw betrokken wordt. Die transitimanager zal geen dingen opleggen van bovenaf zonder overleg. Wat betreft het statuut en dergelijke, maakt het agentschap nu een studie op, maar het is niet de bedoeling om daarmee zonder overleg aan de slag te gaan. Het is zo opgezet dat er voldoende overleg moet zijn met de organisaties.

De beheersovereenkomsten zijn inderdaad door de raden van bestuur goedgekeurd. Dat is belangrijk. Daarin staat het bedrag zoals het is opgenomen in de begroting 2011. Er staat wel uitdrukkelijk bij dat dat het minimum is. Wij zijn wettelijk verplicht om die beheersovereenkomst af te sluiten van 2011 tot 2015, maar het is de bedoeling om die vanaf 2013 bij te sturen en die dus na de tweejaarlijkse periode, na de overgang, aan te passen. Het bedrag is niet gebetonneerd, het zal nog variëren. We hopen en zullen er alles aan doen om dat in positieve zin te laten evolueren. Het is moeilijk om een bedrag op te nemen als je nog in de overgangsfase zit. Daarom hebben we ons gebaseerd op het bedrag van 2011 en hebben we benadrukt dat het minstens dat bedrag wordt.

Mijnheer Dehandschutter, in de beheersovereenkomst en in alle teksten staat dat het op basis van talentscouting gebeurt. We moeten iemand hebben die daar uitdrukkelijk aan voldoet en een goed, sterk profiel heeft. Ik heb een kopie bij van wat er is gepubliceerd op Jobpunt Vlaanderen. Ik zal het laten uitdelen. Als u mensen kent die ervoor in aanmerking komen, hebben ze nog eventjes tijd om te solliciteren. Iedereen kan mee zoeken.

De voorzitter: Ik denk niet dat er loonvoorwaarden in staan.

Minister Joke Schauvliege: Nee, maar we hebben wel onze verantwoordelijkheid genomen zodat we de budgetten hebben. Het is iemand die sterk moet zijn op het artistieke vlak, maar ook heel veel moet kennen van management, financiën en dergelijke. Het is heel veelzijdig.

De voorzitter: Is dat met assessment?

Minister Joke Schauvliege: Ja. We hopen dat het een sterk profiel wordt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de lancering van de eerste voorstellen in het kader van het decreet Lokaal Cultuurbeleid - 2135 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik heb een bijzondere belangstelling voor gemeentelijk beleid en ook voor lokaal cultuurbeleid. Minister, u hebt in de beleidsnota aangekondigd dat er een evaluatie kwam van het decreet Lokaal Cultuurbeleid en de effecten ervan. Geheel in lijn daarmee is er een onderzoek van Bart De Peuter en Valérie Pattyn 'De effecten van de gemeentelijke cultuurbeleidsplannen'. Dat onderzoek dateert al van oktober van vorig jaar, maar goed, ook bij mij was het er nog niet van gekomen om er dieper op in te gaan.

Nu kwam er een nota van uw kabinet, minister, naar aanleiding van het Planlastendecreet en de interne staatsvorming, met de eerste grote lijnen van de hervorming. Ik wil de discussie in dit parlement een beetje aanzwengelen vanuit een bekommernis voor dat lokale cultuurbeleid.

In de commissie Binnenlands Bestuur heb ik gisteren met de meerderheid nog twee amendementjes goedgekeurd over de lokale participatie en de inspraak. Daar ben ik gelukkig mee. Maar er is er ook eentje over financiën goedgekeurd: cofinanciering mag nog maximaal 50 procent bedragen. Voor de cultuurcentra heeft dat geen onbelangrijk effect. Niemand beseftte gisteren de meerkost van dat regeltje voor de lokale besturen. Ik bedoel: zal die maatregel worden gecompenseerd door de gemeenten of door de Vlaamse Gemeenschap? Dingen veranderen. Op zich vind ik het niet slecht dat er voor planlast een andere aanpak komt.

Het Planlastendecreet heeft grote gevolgen op dat lokale beleid voor cultuur, net zoals op andere sectoren. Er moeten veertien decreten worden gewijzigd. U vat de discussie daarover aan met het middenveld en de gemeentebesturen. Daar heb ik niets tegen.

U hebt een nota gemaakt. Ik ga er niet op in. Die stond in mijn vraag, maar iedereen kent die. Hoe dan ook gaan we naar een systeem van Vlaamse beleidsprioriteiten waarop gemeenten kunnen intekenen. Daarnaast kan er nog altijd een systeem zijn van geormerkte sectorale subsidies, voor zover daar geen planverplichtingen aan verbonden zijn. In die zin moet je wel het onderscheid maken tussen die twee dimensies. Uw nota, minister, kiest een beetje aarzelend tussen die twee pistes. Dat is een discussie voor de komende maanden.

Advies en inspraak krijgen een plaats in uw nota. Het Planlastendecreet bekrachtigt dat nu, zodat er voor elk van de veertien decreten een basis is, waarbij gemeenten in een meerjarig

strategisch beleidsplan zullen moeten aantonen dat ze omgaan met de lokale stakeholders, adviesraden en het middenveld en hoe ze dat doen. In de nota wordt niet gesproken over de cultuurbeleidscoördinator.

In het onderzoeksrapport ‘De effecten van de gemeentelijke cultuurbeleidsplannen’ wordt het effect van de functie van de cultuurbeleidscoördinator als volgt verwoord: “De introductie van de functie van cultuurbeleidscoördinator heeft bijgedragen tot de professionalisering van de beleidscapaciteit in gemeenten en tot een kwaliteitsvolle beleidsplanning. (...) Een structurele problematiek betreft echter de bandbreedte van het takenpakket. Terwijl het decreet vrij summier de kernopdrachten van de cultuurbeleidscoördinator omschrijft, geven de cultuurbeleidscoördinatoren aan dat ze een zeer breed takenpakket met veel inhoudelijk belangrijke maar tijdsintensieve opdrachten hebben. (...) Het inhoudelijk belang van bepaalde deeltaken in de ogen van de cultuurbeleidscoördinatoren hangt samen met de schaalgrootte van de gemeente.” Enerzijds draagt het dus bij tot de professionalisering van het beleid en anderzijds leidt het tot een onduidelijke, zeer brede invulling van de functie.

Minister, uw nota van het kabinet spreekt niet over de enveloppensubsidie en 1 euro per inwoner.

Ik hoop uit de grond van mijn hart dat die subsidies of iets gelijkaardigs kunnen blijven bestaan. Het onderzoeksrapport concludeert dat deze financiële incentives, wat de basisprincipes en modaliteiten betreft, een vrij groot draagvlak kennen. Er staat letterlijk: “Een ruime meerderheid van de cultuurbeleidscoördinatoren vindt dit financieringskanaal een goed systeem. Kritische stemmen hebben betrekking op de harde drempel die het decreet hanteert in termen van het aantal inwoners om het bedrag te bepalen waar een gemeente recht op heeft.”

Als er 9999 inwoners zijn, heeft de gemeente recht op 20.000 euro, als er 10.000 inwoners, heeft ze recht op 40.000. Men heeft dat volgens mij op die manier gedaan om de samenwerking tussen kleine gemeenten onderling te stimuleren. Het effect op het terrein is echter niet optimaal.

“De aanvullende 1 eurosubsidie voor gemeenschapsvorming wordt voornamelijk aangewend voor initiatieven gericht op het stimuleren van ontmoeting en betrokkenheid en het verbinden van gemeenschappen onderling, met de gemeente en met de culturele sector. (...) Twee derde van die respondenten vindt gemeenschapsvorming een goed en relevant thema voor deze subsidie, terwijl een derde liever geen vast thema eraan gekoppeld ziet. (...)”

Een ander opvallend kenmerk uit het onderzoek is dat het effect van het decreet groter is voor kleinere gemeenten dan voor grotere gemeenten. Ze krijgen namelijk meer ruimte en slagkracht, wat ook bekrachtigd wordt in het cultuurbeleid.

“De subsidiëring via het decreet heeft ook voor een multiplicatoreffect gezorgd: in bijna driekwart van de gemeenten worden nu meer tot veel meer middelen besteed aan cultuurbeleid in vergelijking met de periode vóór de instap in het decreet.” Dat is een positief element. Het is vergelijkbaar met wat in de jaren 80 en 90 gebeurd is bij de eerste decreten en stappen rond de lokale openbare bibliotheken en cultuurcentra. Het is een instrument dat een groot effect heeft op het terrein.

“Het belang van de financiële incentives blijkt ook wanneer wordt gepeild naar het effect van een hypothetisch scenario waarbij de subsidies worden stopgezet.” Zo’n peiling is uiteraard wat koffiedik kijken, dat besef ik ook.

“In de helft van de gemeenten zou het beleid deels worden herleid in termen van het aantal nagestreefde doelstellingen. In een derde van de gemeenten ziet men negatieve implicaties voor de cultuurdienst, in evenveel gemeenten verwacht men geen effect, maar nog een ander derde van de respondenten kan de gevolgen moeilijk of niet inschatten.”

Er is hoe dan ook minstens enige schrik voor effecten indien de financiële stimulus zou verdwijnen.

Het cultuurbeleidsplan is ook een interessante casus. De respondenten beschouwden het feit dat ze een cultuurbeleidsplan moesten maken indien ze wilden instappen, niet als een last. Dat is eigenlijk toch merkwaardig. Ik heb dat ook aan minister Bourgeois gezegd. Cultuur wordt altijd aangehaald als een voorbeeld van planlast, terwijl cultuur, samen met jeugd, de twee domeinen zijn die op het terrein niet als last worden beschouwd.

Tegelijkertijd concludeert het onderzoek dat als de overstap naar de beleids- en beheercyclus en het meerjarig strategisch plan wordt gemaakt, men ook bereid is daarin te stappen en dat men daar positief tegenover staat. Ik denk dat we ons daar best naar schikken. Cultuur betaalt hier eigenlijk de rekening van andere plansystemen die, wat dat betreft, lastiger en drukker waren.

Minister, het is de bedoeling om een kader te geven op basis waarvan gemeentebesturen kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten. De prioriteiten en de daaraan gekoppelde middelen zullen echter in het uitvoeringsbesluit, dus op een later moment, worden bekendgemaakt. Kan dat wel? De vraag heeft te maken met de problematiek van het Cultuurpact, waarbij we in het verleden vaak teruggefloten zijn door de Raad van State als een decreet niet de concrete uitvoeringsmodaliteiten bevatte – wat in andere sectoren vaak wel het geval was. Wegens het Cultuurpact vond de Raad van State dat modaliteiten steeds in het decreet moeten staan. Kan dat? Is dat een juridisch probleem dat kan worden opgelost? Welke elementen kunnen decretaal worden geregeld en welke elementen via een uitvoeringsbesluit?

De positieve effecten van het geïntegreerd cultuurbeleidsplan, dat vandaag niet als planlast wordt beschouwd door ambtenaren, schepenen en andere betrokkenen, wordt overgezet naar het strategisch meerjarenplan. Welke voorwaarden moeten daarvoor vanuit cultuur worden vervuld? Ik lees niets over de cultuurbeleidscoördinator en de nota. Tot voor kort mochten we niet peilen naar intenties, maar nu mag dat wel. Gelet op het effect van de functie op het terrein, wil ik graag uw mening daarover horen. Het Planlastendecreet beperkt de mogelijkheden om personeelskaders en -functies te beschrijven. Ziet u nog een functie voor de inhoudelijke invulling van die job, de cultuurcoördinatie? Krijgt die nog een rol in het decreet? Zo niet, dan dreigen enkele functies op de tocht te worden gezet. Het gaat over de rechtstreekse 40.000 en 20.000 euro die daarvoor worden uitgetrokken. Ik heb er niets op tegen dat die functie een andere invulling krijgt, het gaat niet over de job, het gaat erom dat er naast de instellingen zoals cultuurcentra en bibliotheken, ook een plaats is voor de coördinatie van het algemeen beleid. Als de functie niet meer wordt gesubsidieerd, wat gebeurt er dan met deze subsidie? Krijgen de gemeenten die subsidie nog?

Minister, is er nog sprake van de impulssubsidie van 1 euro per inwoner? Hoe ziet u dit impulsinstrument evolueren? Is het de bedoeling het totale budget voor lokaal cultuurbeleid te behouden? Ik heb er geen probleem mee als u de lokale besturen meer beleidsruimte wilt geven, maar ik zou niet graag hebben dat het totale budget dat daarvoor wordt uitgetrokken, vermindert. Dat zou me trouwens verbazen. Het is een van de weinige kredieten in de begrotingscontrole waar geld bijkomt. Ik ga niet vooruitlopen op de zaken en op een nieuw decreet. Is het de bedoeling dat het totaalbudget behouden kan blijven en dat het sectoraal wordt geormerkt, zoals in het regeerakkoord wordt gezegd?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Een en ander vloeit voort uit het ontwerp van decreet dat op 8 april werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dat is het ontwerp van Planlastendecreet. De officiële titel luidt: ‘ontwerp van decreet houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd’. Dat is een hele mondvol, ik stel voor dat we het houden bij ontwerp van Planlastendecreet.

In artikel 4 van het ontwerp van decreet staat dat de Vlaamse Regering uiterlijk op 30 oktober van het jaar waarin de lokale verkiezingen plaatsvinden – dat is dus volgend jaar – de Vlaamse beleidsprioriteiten en de bijbehorende subsidieregeling voor de komende lokale beleidscyclus bekendmaakt.

Er is bepaald dat de Vlaamse Regering na drie jaar een evaluatie kan maken, zowel van het voortbestaan van de Vlaamse beleidsprioriteiten, als van de inhoud van die prioriteiten en de subsidieregeling. Het gaat ook over de hoogte van het totale subsidiebedrag en de verdelingscriteria.

In het decreet staat ook dat het decreet Lokaal Cultuurbeleid aan die principes moet worden aangepast. Het is aan de vakminister om dat uit te voeren, als het is goedgekeurd. We krijgen de opdracht om dat decreet Lokaal Cultuurbeleid in die zin aan te passen.

Natuurlijk hebben we niet stilgezeten. We hebben een en ander getoetst en onderzocht. Er zijn voorstellen om dat nieuwe decreet aan te passen aan het ontwerp van Planlastendecreet. De voorstellen circuleren. Hierin is bepaald dat de bevoegdheid om Vlaamse beleidsprioriteiten vast te stellen aan de Vlaamse Regering wordt gedelegeerd. Dat staat ook zo in het ontwerp van Planlastendecreet. Het voorontwerp van decreet Lokaal Cultuurbeleid volgt deze logica en zal de beleidsprioriteiten die driejaarlijks kunnen wijzigen, opnemen in het uitvoeringsbesluit.

Het klopt dat er een Cultuurpact is. Daar hebt u een punt. Daarin zitten waarborgen voor de sector. We zijn niet over één nacht ijs gegaan, ik heb het laten toetsen door de juridische diensten van mijn departement en van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. Daaruit blijkt dat het voorstel volledig voldoet aan de bepalingen van het Planlastendecreet, maar ook aan het Cultuurpact.

Het is belangrijk te weten dat het voorontwerp van Planlastendecreet naar de Raad van State is gegaan. Er staat uitdrukkelijk dat het wordt gedelegeerd, en er wordt verwezen naar het lokaal cultuurbeleid. Daarover heeft ook de Raad van State geen opmerkingen gemaakt.

We hebben een nota gemaakt met uitgangsprincipes en er overleg over gepleegd met de betrokken sectoren, met de steunpunten LOCUS, Bibnet en FARO, en met de belangenbehartigers de Vereniging Vlaamse Cultuur- en gemeenschapscentra (VVC), de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezenen (VVBAD), de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP). Dat was een eerste aftoetsing, die werd samengevat in een verslag, zodat we daarover konden consulteren. Dat is de goede gang van zaken. We betrekken de sector daar heel nauw bij. Diezelfde aftoetsing gebeurde trouwens ook nog eens met vertegenwoordigers van de kunstensector, de amateurkunstensector en de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Over het algemeen waren de eerste reacties positief. Het gaat om een eerste werkdocument, en uiteraard lopen de gesprekken verder.

Afgaande op de schriftelijke neerslag van uw vraag, denk ik dat niet alles in de nota misschien even duidelijk is. Er is geen mondelinge toelichting gegeven, en dat is voor de belangenbehartigers wél gebeurd.

Ik wil hier formeel benadrukken dat zaken zoals het beschikken over een openbare bibliotheek, een cultuurcentrum of gemeenschapscentrum erg belangrijk zijn. Eigenlijk is dat een minimumvereiste waaraan een bestuur moet voldoen. Het was van in het begin mijn bedoeling om die criteria – die niet legislatuurgebonden zijn – op te nemen in het decreet. Het zijn minimumcriteria die in de uitvoeringsbesluiten kunnen worden verfynd.

Wie voldoet aan die minimumcriteria kan intekenen op beleidsprioriteiten die – zoals uitdrukkelijk in het decreet staat – zullen worden opgenomen in de uitvoeringsbesluiten. Die prioriteiten zijn nog niet concreet uitgewerkt, maar ze kunnen gaan in de richting van het ‘inzetten op participatie van doelgroepen’ of het ‘inzetten op vrijwilligerswerk’. Ik ben graag

bereid op dat punt naar uw suggesties te luisteren. Dat zijn voor mij prioriteiten waar alle besturen, op maat van hun gemeente, aan moeten werken.

U wilt weten of volgens mij de positieve effecten verloren zullen gaan. Alle sectorale plannen, dus ook het cultuurbeleidsplan, moeten worden geïntegreerd in het strategische meerjarenplan van de gemeente. Dat is het uitgangspunt van het Planlastendecreet. Mijn ervaring als schepen leert me dat het voor- en nadelen heeft om naast een strategisch plan, dat zes jaar meegaat, nog een apart plan uit te werken. In mijn gemeente stond in dat strategisch plan bijna niets over cultuur, met de argumentatie dat men er toch al aan bezig is. Het kan dus voordelen hebben om cultuur volwaardig in de strategische meerjarenplanning en dus in de gemeentelijke prioriteiten op te nemen. Als in een strategische meerjarenplanning summier “zie het cultuurbeleidsplan” staat, dan wekt dat de indruk dat cultuur in de marge van het beleid zit.

Het blijft natuurlijk belangrijk dat er wordt overlegd en interactieve processen worden onderhouden. Het is uiteraard niet de bedoeling daaraan te raken. Het Planlastendecreet bepaalt immers dat in de sectordecreten nog steeds kan worden gevraagd dat lokale besturen moeten aantonen dat ze de lokale belanghebbenden – zoals de cultuurraden – bij de opmaak hebben betrokken. Ik ben ook van plan om dit expliciet op te nemen in het decreet, zodat dit is verankerd.

Dan is er een vraag over de cultuurbeleidscoördinator. U weet ook dat in artikel 4 van het ontwerp van Planlastendecreet staat dat de subsidieregelingen die zijn verbonden aan periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan bepaalde voorwaarden zijn onderworpen. Een van deze voorwaarden is dat de Vlaamse beleidsprioriteiten alleen betrekking kunnen hebben op te verrichten activiteiten, te leveren prestaties of te bereiken effecten. De regelingen kunnen geen voorwaarden bevatten met betrekking tot de aard van de in te zetten middelen of de organisatorische structuur van het lokale bestuur. Dit betekent dat er geen subsidie rechtstreeks kan worden gekoppeld aan de voorwaarde om personeel in dienst te nemen, en evenmin dat de Vlaamse overheid kan bepalen dat de gemeente een cultuurbeleidscoördinator in dienst moet hebben.

In de sectorale regeling kan men dus enkel Vlaamse beleidsprioriteiten opnemen waarmee bepaalde activiteiten, prestaties of effecten worden beoogd. Het voorontwerp van decreet over het lokaal cultuurbeleid zal ik aanpassen, zodat de regels van het Planlastendecreet worden gerespecteerd. De rol van het gemeentelijke bestuursniveau in de sturing van het cultuurbeleid wordt erkend, waarmee ik ook aansluit bij het regeerakkoord.

Ik ben het met u eens dat het huidige decreet, via de bestaande verplichting meer professioneel personeel aan te trekken, er heeft voor gezorgd dat men met cultuur in de gemeente bezig is. Onderzoek toont aan dat er professioneler wordt gewerkt. U wijst wel zelf op het brede takenpakket dat de cultuurbeleidcoördinatoren vaak moeten opnemen. Daar ligt een kans om die ruimere taakopvatting vorm te geven. Ik denk dat het vooral belangrijk is dat er in een of andere vorm een gecoördineerd lokaal cultuurbeleid is en dat het cultureel centrum of de bibliotheek geen eilandjes zijn. Die coördinerende taak wil ik dus wél verankeren in het decreet, zonder daaraan een post van cultuurbeleidcoördinator te verbinden. Ik ben van mening dat lokale besturen dat het best op maat van hun gemeente regelen. U zei het zelf al: veel gemeentebesturen zijn erg matuur inzake cultuur. Een stad kan men ook niet met een kleine landelijke gemeente vergelijken.

Het is dus zeker niet uitgesloten dat in heel wat gemeenten de functie van cultuurbeleidscoördinator blijft bestaan, maar deze opdracht kan inderdaad ook op andere manieren worden gerealiseerd. Ik zal ook niet uitsluiten dat de subsidies gekoppeld aan de beleidsprioriteiten worden gebruikt om personeel te financieren. Het is niet omdat wij criteria opstellen dat de subsidies niet voor personeelsuitgaven mogen worden gebruikt. Dat zal er niet expliciet in staan, maar dat is geen probleem. Om beleidsprioriteiten te realiseren, zullen immers professionele mensen nodig zijn.

Is er nog sprake van de impulssubsidie van 1 euro per inwoner? De lokale besturen zullen de subsidie die ze nu ontvangen in het kader van het decreet over het lokaal cultuurbeleid in dezelfde grootteorde kunnen behouden, op voorwaarde dat ze in hun strategische meerjarenplanning aangeven hoe ze op het lokale niveau invulling geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten. De 1 eurosubsidie maakt daar deel van uit. Het hangt dus van de gemeente af of ze intekent op de Vlaamse beleidsprioriteiten en hiervoor subsidies wenst te ontvangen. Het is ook niet uitgesloten dat een van de beleidsprioriteiten zal gaan in de richting van gemeenschapsvorming.

Is het de bedoeling het globale budget voor het lokale cultuurbeleid te behouden? Het is niet de bedoeling om dat budget af te romen. Wij hebben bij de begrotingscontrole een inspanning gedaan, want we geloven er sterk in. De harmonisering en vereenvoudiging van de plan- en rapporteringverplichtingen mogen de sectorale subsidiestroom niet uithollen. Het is een bewuste beleidskeuze om sectorale subsidiestroommiddelen onder voorwaarden ter beschikking te stellen van de lokale besturen en dus deze middelen niet te integreren in de algemene financiering van de gemeenten. Het is dus niet zo dat er geen geormerkte middelen voor cultuur naar de gemeenten zullen gaan. Het is niet mijn bedoeling om met dit nieuwe decreet te gaan besparen, maar wel om het voor de gemeenten eenvoudiger te maken en het globale budget voor het lokaal cultuurbeleid te behouden, uiteraard steeds binnen de perken van de begroting. Een vermindering is dus niet uitgesloten. Stel bijvoorbeeld dat wij in 2014 een heel grote bijdrage moeten leveren om de federale staatsschuld te verminderen, dan is dat mogelijk. Maar met dit decreet hebben wij niet de bedoeling om te besparen.

De heer Bart Caron: Ik dank u voor het antwoord, dat mij op vele punten geruststelt. Ik kan het mee onderschrijven. U zegt dat cultuur geen marginale, maar een centrale plaats zal krijgen als het in het meerjarig strategisch beleidsplan wordt opgenomen. Uw argument is veel jaren geleden ook gebruikt, maar wel om een apart cultuurbeleidsplan te maken. Ik denk dat dit toen zin had, maar dat vandaag de stap naar een meer geïntegreerd meerjarig gemeentelijk beleidsplan zin heeft. Ik ben het met u eens dat we de stap moeten zetten. Wij moeten de koudwatervrees overwinnen. Hier en daar zullen we iemand wel een reddingsboei moeten toewerpen en zal daarover een politieke discussie worden gevoerd, maar de tijd is rijp om de stap te zetten. Dat is geen achteruitgang, integendeel: wij willen ten minste een stabilisering van het lokale culturele beleid.

Ik ben ook blij dat u afstand wilt nemen van het eilanddenken – dat toch wel een beetje aan de basis lag van het decreet Lokaal Cultuurbeleid – en voor een geïntegreerde aanpak kiest. Wij kunnen dat op een moderne manier aanpakken.

Ten slotte heb ik begrepen dat het normale budget niet wordt afgebouwd als de algemene toestand van de begroting het toestaat. En u wilt de gemeenten blijven subsidiëren als ze intekenen op Vlaamse beleidsprioriteiten, en wel op min of meer hetzelfde niveau als vandaag. Begrijp ik dat goed?

Minister Joke Schauvliege: U begrijpt dat goed.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, minister, collega's, de heer Caron heeft enkele fundamentele thema's aangeraakt. De impact van het ontwerp van Planlastendecreet op de sectorale decreten, maar zeker ook op de twee culturele decreten, is enorm. Het is dus goed dat we daar vandaag kunnen over debatteren. Ik denk dat veel mensen uit de culturele sector – en soms ook mensen van daarbuiten – met een dubbel gevoel zitten over het feit dat het Planlastendecreet op die twee culturele decreten van toepassing zal zijn.

Ik deel de mening van de heer Caron op dat punt: de planlasten inzake het lokaal cultuurbeleid zijn mijns inziens vandaag echt niet overdreven. In de vorige legislatuur is een heel traject afgelegd, waarbij de planlasten gevoelig zijn verminderd. Dat geldt niet enkel voor cultuur, maar bijvoorbeeld ook voor het jeugdbeleid. Ik ben er dus niet zo van overtuigd dat

precies op die twee domeinen nog veel planlast moet worden weggewerkt. Het decreet Lokaal Cultuurbeleid zal dus worden aangepast naar aanleiding van het Planlastendecreet. Het is een goed decreet. Ik vind wel dat wij erg behoedzaam te werk moeten gaan als wij wijzigingen willen doorvoeren.

De eerste deelvraag van de heer Caron past ook in dat plaatje. Hij is er niet meer op teruggekomen in zijn repliek, maar de vraag was waar we in het hele raderwerk van het regelgevend werk een aantal basisvoorwaarden, basiscriteria en basismodaliteiten zullen plaatsen ten opzichte van de financiering van de lokale besturen voor wat betreft het lokale cultuurbeleid.

Minister, u hebt duidelijk geantwoord dat de basisvoorwaarden in het decreet zullen worden opgenomen. Ik vind dat om twee redenen belangrijk. Ten eerste, wij moeten daarover in dit parlement onze zeg kunnen behouden. Ik zou het er als parlementslid moeilijk mee hebben indien we naar een uitgehold decreet gaan waarbij we de volledige macht, de volledige invulling aan de regering zouden geven. Het is logisch dat we daarover onze zeg kunnen blijven behouden. Ook het tweede aspect dat in deze context belangrijk is, werd hier al aangehaald: het Cultuurpact. Minister, ik heb begrepen dat u daarover de nodige adviezen hebt ingewonnen. Men zal daar zeker deskundig mee omgesprongen zijn. Maar ik vraag mij toch af of het, uit veiligheidsoverwegingen, niet nuttig zou zijn om alsnog contact op te nemen met de administratie van de Cultuurpactcommissie. Dat kan toch geen kwaad?

Met betrekking tot de prioriteitenregeling kan ik leven met wat die prioriteiten exact zullen zijn. Ik begrijp goed dat dit er via een uitvoeringsbesluit zal komen. Maar met betrekking tot de wijze waarop ze worden bepaald, wie ze zal bepalen, de wijze van uitbetaling, de controle, de sancties enzovoort, het kader waarin die prioriteiten zullen worden vastgelegd: daar rijst ook de vraag of dat in het decreet komt dan wel of we ook dat globale kader zullen overhevelen naar het uitvoeringsbesluit. Ik pleit ervoor dat we in het decreet zelf een aantal ankerpunten behouden. We moeten daar voorzichtig mee zijn.

We zullen een goed werkend decreet aanpassen. We moeten alle facetten bekijken. We moeten zeker ook de verslagen nalezen van de commissie Binnenlands Bestuur, waar het gaat over de wijziging van sectorale decreten. Daar worden interessante dingen gezegd. We moeten zeker niet overhaast te werk gaan. Het zou doodjammer zijn dat een goed draaiend decreet waarin veel gemeenten al zijn ingestapt, ondanks het feit dat sommige gemeenten vinden dat een aantal drempels te hoog liggen, te veel zou worden gewijzigd. Ik pleit voor veel behoedzaamheid. Minister, ik heb begrepen dat u dat van plan bent en dat u daarin al een heel traject hebt afgelegd. Het is te belangrijk om daar niet met heel veel zorgvuldigheid mee om te gaan.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Ik sluit mij aan bij de heren Caron en Delva en bij wat u, minister, hebt gezegd over het belang van planmatig werken, meerjarenplanning, de integratie van planmatige meerjarenplanning inzake cultuur in een globaal gemeentelijk meerjarenplan, het belang van coördinatie op lokaal vlak, met of zonder coördinator.

De heer Caron stelde enkel zijn vraag om de bevestiging te horen van wat hij vermoedde: dat de hele operatie Planlastendecreet niet de bedoeling heeft om minder Vlaamse cultuurmiddelen naar de gemeenten te laten stromen.

Minister, u hebt gezegd wat er in het ontwerp van decreet stond over inspraak en participatie. Te uwer informatie en voor de heer Delva kan ik meegeven dat er dinsdag jongstleden in de commissie Binnenlands Bestuur tijdens de zitting twee amendementen werden goedgekeurd. De heer Caron heeft er al op gezinspeeld. Enerzijds wordt er gezegd dat naast de lokale belanghebbenden ook de bevoegde lokale adviesraden – het woord is er expliciet in gekomen – voor advisering in beeld komen bij de adviesronde over de meerjarenplanning. Ook het woordje ‘kunnen’ werd geschrappt. Nu staat er dat zij om advies worden gevraagd. Het was

ook symbolisch belangrijk om de lokale adviesraden daar expliciet in te vermelden. Zeker in de beleidsdomeinen Cultuur, Jeugd en Sport is dat het geval. Dat is in de twaalf andere decreten niet altijd het geval.

Er werd gezegd dat bij de jaarlijkse rapportering de betrokken adviesraden worden geïnformeerd over de relevante stukken uit het jaarrapport. Wij zijn er ook voorstander van om dat jaarlijks te doen en niet drie- of zesjaarlijks. Wij vonden het belangrijk om hun dat mee te delen, zodat ze daar zelf hun conclusies aan kunnen verbinden. Zo kunnen zij na één of twee jaar vaststellen of ze op schema zitten of er een initiatief moet worden genomen of er een tandje bij moet worden gestoken. Wij vonden het belangrijk dat hun dat ieder jaar wordt meegedeeld want als men drie of zes jaar wacht, is het kalf al half of helemaal verdronken.

Mijnheer Delva, ik hoop dat er tussen de commissie Binnenlands Bestuur, waarvan de heer Caron en ikzelf deel uitmaken, en deze commissie een goede afstemming is bij de verdere behandeling van een en ander.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Het doet mij deugd dat oppositiewerk ook kan lonen, dat je een aantal dingen voorstelt en dat die, zij het in gewijzigde vorm, worden overgenomen door de meerderheid doordat zij ook tot voortschrijdend inzicht komt. Er zijn veel amendementen geweest. Die twee zijn er met een consensus doorgekomen.

Mijnheer Delva, ik sluit mij aan bij u. Het doet mij deugd dat we dit, hoewel we van een verschillende partij zijn en verschillende histories hebben, samen een goed decreet vinden. We moeten ervoor ijveren dat we in de toekomst met deze wijzigingen de geest en de doelstellingen van dit decreet kunnen voortzetten.

Minister, het blijft complex maar voor Brussel kunnen we niet in dat soort systeem van Vlaamse beleidsprioriteiten stappen. We zullen in één decreet heel uitdrukkelijk totaal verschillende regelingen moeten hebben. Dat vind ik op zich jammer, maar ik kan er alleen maar tegenaan kijken. Daar ga je wel nog met beleidsplanning moeten werken.

De heer Dehandschutter verwees naar de commissie Binnenlands Bestuur. Ik heb vorige dinsdag voorgesteld, ook in een amendement, om het Erfgoeddecreet uit die lijst met veertien decreten te halen. Het heeft ook met lokaal bestuur te maken. Het komt niet voor in mijn vraag, maar ik ben erg bekommerd om de toekomst van de erfgoedconvenanten. Ik zeg het met zoveel woorden en zeer uitdrukkelijk: ik zou graag hebben dat het instrument van de erfgoedconvenant, een jong instrument, en dat van de lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie, dat in het Participatiedecreet zit en niet wordt opgenomen, kunnen worden voortgezet. Ik hoor op het terrein dat de neiging bestaat om daar allemaal intergemeentelijke samenwerkingsverbanden van te maken, om te ontsnappen aan het systeem van het meerjarig strategisch beleidsplan en van de beleids- en beheerscyclus die daarop wordt toegepast. Minister Bourgeois was ervan overtuigd dat het niet nodig was om ze daaruit te halen. Ik ben niet tegen intergemeentelijke samenwerking voor de erfgoedconvenanten, integendeel. Maar ik vind niet dat de decretale regeling moet primeren op de wijze waarop een gemeentebestuur lokaal kiest hoe het zich organiseert. Als men op administratief vlak intergemeentelijk gemakkelijker zou werken dan gemeentelijk, dan klopt dat niet. We kunnen sectorale bepalingen gedetailleerd maken voor intergemeentelijke samenwerking, maar niet voor gemeentelijke initiatieven. Dit is niet evenwichtig. Ik zou willen dat we daar met zijn allen, ook in de commissie Binnenlands Bestuur, over nadenken. Ik zie voor die convenanten geen mogelijkheid om dat zomaar op te lossen in de meerjarige strategische beleidsplanning.

Ik hoef daarop vandaag geen antwoord te krijgen. Ik geef deze bekommernis vandaag mee. Mijnheer Delva, ik denk dat er in Vlaanderen op het terrein nog wel mensen zijn die weten hoe complex dat is.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Wat betreft de toepassing van het decreet in Brussel: de situatie in de hoofdstad verschilt zodanig van die in Vlaanderen dat het mij niet stoort dat er een andere regeling wordt uitgedokterd voor het lokale cultuurbeleid in Brussel. Je kunt niet zomaar met hetzelfde canvas werken in Brussel als in Vlaanderen. De omgevingsfactoren zijn zodanig verschillend dat het geen goede zaak zou zijn voor het lokale Nederlandstalige cultuurbeleid indien wij dat gewoon zouden enten op wat er in Vlaanderen gebeurt.

Voor wat betreft het Erfgoeddecreet liggen de zaken daar nog deliquer dan in het lokale cultuurbeleid. We zullen in een aantal forums nog eens goed moeten bekijken hoe we daarmee omgaan, in combinatie met het Planlastendecreet. Ik ben er niet van overtuigd dat het een goede zaak is dat we daar dingen aan zouden wijzigen op basis van het Planlastendecreet. Ik roep mijn collega's op om daarover eens zeer grondig te reflecteren, ook in de commissie Binnenlands Bestuur.

Minister Joke Schauvliege: Er zijn hier heel veel waardevolle opmerkingen gemaakt. Het is mijn bedoeling om heel ruim en breed te overleggen. Wij, zowel de meerderheid als de oppositie, moeten dat in deze commissie goed voorbereiden. Ik engageer mij daar in elk geval toe.

Mijnheer Caron, het is juist dat het voor Brussel niet zo evident is. Daar werd een taskforce opgericht om de relatie tussen de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Vlaanderen te bekijken. We wachten af wat daaruit zal komen, om dan te zien wat we met Brussel doen.

Ook uw opmerking over het erfgoed was terecht. We hebben nog maar deze week een reactie van de VVSG gekregen op dat decreet. We zijn nu aan het bekijken hoe we daarmee verder gaan. Ook wij voelen en zien dat de manier waarop dat met die convenanten is uitgewerkt nog redelijk pril is en dat het in de praktijk zeer goed werkt. Er is daar een soort dynamiek. Het kan zeker niet de bedoeling zijn om dat te laten stilvallen. Laat ons nog even de tijd om dat te bekijken. We moeten regelmatig een follow-up doen om te bekijken hoe we daarmee in deze commissie verder gaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Lieven Dehandschutter tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de visienota inzake immaterieel cultureel erfgoed - 2178 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Minister, op 17 december 2010 gaf u bij FARO, ons Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed, toelichting bij uw beleidsvisie over het immaterieel cultureel erfgoed. Uw visienota vertrekt vanuit de UNESCO-conventie van 2003 ter bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed. Op basis daarvan schetst u in de nota de contouren van het toekomstige beleid voor het immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen. De N-VA-fractie juicht die nota ten zeerste toe. Wij hopen dat u, in samenwerking met de sector en met het buitenland, de nodige stappen zult zetten om die nota uit te voeren.

Welke reacties hebt u tot nu toe gekregen op deze visienota? In de beleidsbrief Cultuur 2011 hebt u zich geëngageerd voor de implementatie van het beleid voor het immaterieel cultureel erfgoed. Wat is hierin de stand van zaken? Welke initiatieven werden er met betrekking tot de implementatie al genomen? Welke contacten werden hiervoor al met de sector en andere partners gelegd en hoe waren hun reacties? Ik verwijs hier naar de erfgoedgemeenschappen, de organisaties voor cultureel erfgoed, enzovoort. In welke budgetten is voorzien voor de implementatie?

Kunt u de functie van de Inventaris Vlaanderen en de Databank voor Immaterieel Cultureel Erfgoed in Vlaanderen verduidelijken? België was in 2008 en 2009 lid van het Intergouvernementeel Comité van UNESCO. Waarom is dat nu niet meer het geval?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het klopt dat er een visienota is. De reacties van de sector daarop zijn positief. De erfgoedgemeenschappen en de organisaties zijn intussen aan de slag met de begrippen en concepten uit de nota.

Het is ook goed dat een aantal van die begrippen helder is gedefinieerd en opgenomen. Men was vaak in een schemerzone met die begrippen bezig.

Door de visienota is verduidelijkt wat immaterieel cultureel erfgoed is, wat de verhouding is met volkscultuur en wat de relatie is met het onroerend en het roerend erfgoed.

Kunsten en Erfgoed heeft ook contact gehad met andere culturele sectoren zoals amateurkunsten, kunsten enzovoort en met domeinen als Economie, Onroerend Erfgoed, Toerisme enzovoort. Er zijn gesprekken gevoerd over de inhoud van de nota en hun vragen over de visietekst.

Op 17 december heb ik mijn nota voorgesteld aan de sector. Deze werd ook gepubliceerd in het tijdschrift FARO. Ik schuif daarin drie rollen naar voren die de Vlaamse Gemeenschap zal waarnemen. De Vlaamse Gemeenschap zal de rol van facilitator opnemen. Daarnaast zal ze ook een internationale rol spelen en de rol van kwaliteitsbewaker en moderator.

Als facilitator gaat het over de uitbouw van een netwerk van cultureel-erfgoedorganisaties die zich inzetten voor de verschillende soorten immaterieel cultureel erfgoed en de verschillende borgingsmethodieken. De uitbouw van dit netwerk gebeurt op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet. Zoals in de visienota beschreven, komen niet alle organisaties op hetzelfde moment aan de meet. Voor de verschillende organisatievormen zijn er verschillende beleidsperiodes. De eerste groep is die van de landelijke expertisecentra voor cultureel erfgoed en van de landelijke organisaties voor volkscultuur.

Op 1 april dienden 16 organisaties een aanvraag in om een werkingssubsidie te ontvangen voor de beleidsperiode 2012-2016. Een aantal van die organisaties zet onder meer in op het immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen en baseert zijn beleidsplan op de visienota. Ik zal uiterlijk tegen 1 oktober beslissen welke organisaties gesubsidieerd worden. Op dit moment stellen de beoordelingscommissie en het agentschap Kunsten en Erfgoed een advies op over deze aanvragen. Ook de volgende jaren kunnen organisaties een aanvraag indienen voor een werkingssubsidie.

In 2012 komen de culturele-archiefstellingen aan bod en in 2013 worden werkingssubsidies toegekend aan musea die zijn ingedeeld bij het Vlaamse niveau. Telkens wordt het cultureel-erfgoedveld verder uitgekristalliseerd en raken de noden en behoeften van zowel het roerend als het immaterieel cultureel erfgoed verder ingevuld. Het netwerk dat moet instaan voor de zorg voor en de ontsluiting van het immaterieel cultureel erfgoed en het roerend cultureel erfgoed krijgt zo geleidelijk vorm.

De implementatie van de visienota heeft niet alleen impact op cultureel-erfgoedorganisaties maar ook op andere deelsectoren binnen het cultuurbeleid. Voor het onderdeel Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Cultureel Erfgoed heb ik het systeem van 2008, 2009 en 2010 voortgezet en een reglement uitgevaardigd op basis waarvan cultureel-erfgoedgemeenschappen een element kunnen voordragen voor opname in de Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Cultureel Erfgoed.

Hiervoor werden op 15 mei veertien aanvragen ingediend. Het agentschap legde die voor aan een ad-hoccommissie van deskundigen. Uiterlijk 1 juli moet daarover een beslissing worden genomen.

Voor het opstarten van een databank voor immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen zijn er middelen vrijgemaakt. Intussen is ook overleg gestart met een aantal actoren uit het cultureel-erfgoedveld.

Voor het opzetten van programma's en acties voor het doorgeven van immaterieel cultureel erfgoed is overleg geweest met de sociaal-culturele verenigingen en met het amateurkunsten- en kunstenveld.

Om de internationale rol waar te maken heeft de Vlaamse Gemeenschap procedures ontwikkeld voor het nomineren van immaterieel cultureel erfgoed voor de internationale lijsten en het register met voorbeeldprojecten. De eerstvolgende indiendatum bij de UNESCO is 31 maart 2012. Uiterlijk 1 september 2011 moeten aanvragen voor nominatie worden voorgelegd aan het agentschap en de commissie ad hoc. Zij zullen mij adviseren over het al of niet voordragen voor nominatie.

Om de rol van kwaliteitsbewaker en moderator waar te maken zal het agentschap de gesubsidieerde organisaties in uitvoering van het Cultureel-erfgoeddecreet opvolgen. Het beleid dat in Vlaanderen wordt gevoerd, zal worden getoetst aan het beleid dat in het buitenland op dat vlak wordt gevoerd. Uiterlijk 15 december 2012 zal het agentschap aan de UNESCO rapporteren over het beleid en de staat van het immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen.

Voor de verankering van het immaterieel cultureel erfgoed in het Cultureel-erfgoeddecreet is het te voorziene budget afhankelijk van de adviezen en de beslissing over de aanvragen voor werkingssubsidies. Heel wat bestaande organisaties en instellingen werken al aan dit thema en zullen het nu explicieter opnemen in hun werking.

Voor de ontwikkeling van de databank voor immaterieel cultureel erfgoed is voorzien in een budget van 40.000 euro op de kredieten van het departement. Daarmee zal een pilootproject worden uitgetekend.

De Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Cultureel Erfgoed is een lijst waarop elementen worden geplaatst op advies van een expertencommissie en na beslissing van de minister van Cultuur. Ik kan enkel elementen opnemen die door de cultureel-erfgoedgemeenschap en dus door de dragers, beoefenaars of diegenen die dat specifiek immaterieel cultureel erfgoed koesteren, zijn voorgedragen. Op deze inventaris staan momenteel negentien elementen.

Op 15 mei dienden veertien cultureel-erfgoedgemeenschappen een aanvraag in om opgenomen te worden in de inventaris. De expertencommissie bereidt een advies voor. Uiterlijk op 1 juli 2011 zal ik een beslissing nemen over deze elementen.

De inventaris heeft een officieel statuut. De erkenning door de Vlaamse minister van Cultuur is een erkenning van de jarenlange, vaak belangeloze inzet van heel wat mensen en groepen. Een opname in de inventaris is echter geen eindpunt. Zodra een element in de inventaris is opgenomen, moet de cultureel-erfgoedgemeenschap jaarlijks rapporteren over de borgingsmaatregelen die ze heeft genomen. De gemeenschap moet vanaf de opname tonen hoe ze de toekomst van het immaterieel cultureel erfgoed vrijwaart en hoe ze inzet op de toekomst en het doorgeven van het immaterieel cultureel erfgoed naar volgende generaties.

Een opname in deze inventaris is ook een voorwaarde om een aanvraag te kunnen doen voor opname op de Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid van de UNESCO.

De databank bestaat vandaag nog niet. De databank die ik wil ontwikkelen, moet zoveel mogelijk informatie over het immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen samenbrengen en met elkaar verbinden. Op dit moment werkt het agentschap Kunsten en Erfgoed dit project verder uit. We werken daar ook met een proefproject.

De verkiezingen voor het intergouvernementeel comité gebeuren op basis van artikel 6 van de conventie. Er is een evenredige verdeling van het aantal zetels per landengroep. België

behoort tot landengroep 1. Die landengroep bestaat uit Andorra, IJsland, San Marino, Oostenrijk, Ierland, Spanje, België, Israël, Zweden, Canada, Italië, Zwitserland, Cyprus, Luxemburg, Turkije, Denemarken, Malta, het Verenigd Koninkrijk, Finland, Monaco, Frankrijk, Nederland, Noorwegen, Duitsland, Griekenland, Portugal en de Verenigde Staten. Al die landen samen hebben slechts drie zetels in het intergouvernementeel comité. Een lidstaat wordt voor vier jaar verkozen. De helft van de verkozen lidstaten per landengroep die bij de eerste verkiezing zijn verkozen, moet na twee jaar zijn zetel afstaan. Wie tot deze laatste groep behoort, wordt met lottrekking bepaald. Ten gevolge daarvan wordt elke twee jaar de helft van de leden van het comité vervangen. België werd in 2006 samen met Turkije en Frankrijk aangeduid als vertegenwoordiger voor landengroep 1.

Bij lottrekking werd bepaald dat België en Frankrijk na twee jaar vervangen werden. Op 19 juni 2008 werden België en Frankrijk vervangen door Cyprus en Italië. Turkije werd in 2010 vervangen door Spanje.

In tegenstelling tot uw vraag was België geen lid in 2008 en 2009, maar duurde het lidmaatschap van het intergouvernementeel comité van 19 juni 2006 tot en met 26 juni 2008.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Minister, ik dank u voor uw zeer uitgebreid antwoord. U hebt niet alleen mij, maar ook de collega's overtuigd dat uw beleidsnota ter zake geen dode letter is gebleven en dat er heel wat initiatieven zijn genomen of op stapel staan. Er is ook een goede samenwerking met de sector. Dat verrast ons niet aangezien het gaat om een sector waar een frisse wind waait.

U hebt het over zestien organisaties die een aanvraag tot subsidiëring hebben ingediend. Kan die lijst bij het verslag worden gevoegd, idem voor de veertien aanvragen voor de inventaris waarover u uiterlijk in juli een beslissing zult nemen?

De databank voor immaterieel cultureel erfgoed bestaat nog niet, hebt u gezegd. Er komt wel een proefproject. Hoe lang zal dat project duren? Wanneer wordt overgegaan van een proefproject naar een definitieve databank?

Minister Joke Schauvliege: Ik zal de lijst van organisaties aan het commissiesecretariaat overmaken. De inventaris staat ook op de website.

Wat de databank betreft: er is nu overleg bezig met deskundigen. Nadien wordt de volgende stap gezet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, en tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de begeleiderspas voor personen met een handicap - 2191 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Het antwoord wordt gegeven door minister Schauvliege.

De heer Bart Van Malderen: Vlaanderen heeft het VN-verdrag met betrekking tot de integratie van personen met een handicap geratificeerd. Dat verdrag komt erop neer dat iedereen met een beperking dusdanig moet worden omkaderd dat hij of zij een volwaardige rol in onze maatschappij moet kunnen innemen. Dat geldt op evidente domeinen als welzijn, werk en wonen, maar ook op het gebied van cultuur en sportbeleving.

Vandaag is het jammer genoeg zo dat personen met een handicap in veel gevallen niet kunnen deelnemen aan sociaal-culturele of sportactiviteiten zonder de hulp van een begeleider. We hebben dat systeem zelfs een stukje geïnstitutionaliseerd via het persoonlijk assistentiebudget (PAB). Het is duidelijk dat de deelname aan sport- of culturele activiteiten van groot belang is opdat die personen niet in een isolement zouden belanden. Dat zou betekenen dat Vlaanderen daarmee dat VN-verdrag zou schenden.

In verschillende Vlaamse provincies en steden zijn er vandaag initiatieven waarbij sommige groepen een begeleiderspas kunnen krijgen. Het principe achter dit idee is dat mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking moeite hebben met de deelname aan het openbare leven, omdat ze zich moeilijker zelfstandig kunnen verplaatsen. Met de begeleiderspas kunnen ze gratis een begeleider meenemen als ze deelnemen aan een betalend evenement: de persoon met een beperking koopt een kaart en de begeleider kan gratis mee om deze persoon te ondersteunen.

Het probleem is dat al deze initiatieven versnipperd zijn en dat de begeleiderspas door diverse overheden op basis van verschillende criteria wordt uitgereikt. Het lijkt me logischer dat deze initiatieven door Vlaanderen worden gecoördineerd, zodat alle personen met een verstandelijke of lichamelijke beperking die in Vlaanderen wonen, op basis van dezelfde criteria van dit voordeel gebruik kunnen maken. Het zou ook goed zijn voor de toegankelijkheid van de Vlaamse instellingen.

De problematiek is van toepassing op het vlak van cultuur- en sportmanifestaties, daarom stel ik de vraag aan minister Muylers en aan u. Hoe staan de ministers – ik ga ervan uit dat u een gecoördineerd antwoord geeft – tegenover een begeleiderspas voor personen met een verstandelijke of lichamelijke beperking? Bent u bereid te onderzoeken of en hoe een uniforme begeleiderspas op Vlaams niveau ingevoerd kan worden? Zijn de ministers bereid te onderzoeken hoe de verschillende criteria die vandaag gehanteerd worden in de provincies en steden, geüniformiseerd kunnen worden? Achten de ministers andere maatregelen aangewezen en/of nuttig?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Van Malderen, u hebt gelijk dat we alle initiatieven die drempels wegnemen of verlagen, enkel kunnen aanmoedigen. Dat geldt uiteraard ook voor personen met een beperking. Het Vlaamse cultuurbeleid wil inzetten op een betere toegankelijkheid. Bij mijn weten is er nog geen onderzoek uitgevoerd of geen evaluatie geweest met betrekking tot de effectiviteit van de begeleiderspas. U hebt uw vraag aan mij en aan minister Muylers gesteld. Ik heb dus ook een insteek gekregen van minister Muylers. De evaluatie van het gelijkheidsbeleid behoort echter tot de bevoegdheid van minister Smet. Volgens mijn informatie is er nog geen evaluatie geweest, maar voor de meest recente informatie kunt u bij hem ook eens te rade gaan.

De begeleiderspassen zijn nu meestal lokale of provinciale initiatieven. Ik kan me inbeelden dat het vanuit gebruikerskant zinvol kan zijn dat er een uniform systeem wordt ontwikkeld. Maar het lijkt me zinvol om de bestaande systemen eerst nader te onderzoeken.

U vraagt hoe het nu verder gaat. Mijn prioriteit gaat momenteel naar de Vlaamse vrijetijdspas. Via een doelgroepenbenadering willen we daarmee drempels wegnemen. Die Vlaamse vrijetijdspas biedt ook kansen voor doelgroepen zoals mensen met een beperking. Dat zit mee in het proefproject dat in Aalst loopt.

Minister Muylers wil zich vooral focussen op de uitvoering van de overeenkomst die hij in 2010 sloot met de vzw Intro voor de uitvoering van het project 'Publiekstoegankelijke sportmanifestaties'. Na afloop en evaluatie van dit project kan ook daar worden bekeken of er een meer uniforme begeleiderspas moet zijn.

Moeten wij nog maatregelen nemen? Uiteraard moeten er altijd bijkomende maatregelen worden genomen. Vanuit Vlaanderen zijn er ook eigen doelstellingen geformuleerd, bijvoorbeeld in het kader van het Vlaamse gelijkheidsbeleid.

Ik heb zelf ook initiatieven genomen. Er lopen bijvoorbeeld heel wat acties op het vlak van integrale toegankelijkheid van de infrastructuur van de cultuursector. Ook zal ik in mijn subsidiereglementering voor culturele infrastructuur een beoordelingscriterium opnemen in verband met toegankelijkheid. Ik heb ook aan Enter vzw de opdracht gegeven om de cultuurcentra en enkele gemeenschapscentra te screenen op toegankelijkheid. Op basis van die gegevens zal de databank worden geüpdatet, waardoor de eindgebruiker een goed inzicht zal hebben welke centra voor welke beperking toegankelijk zijn. Bovendien zal elk cultuurcentrum een individueel rapport krijgen met aanbevelingen. Soms zijn het heel complexe aanpassingen, soms heel kleine tips waarmee ze een hele stap vooruit kunnen zetten.

De overeenkomst die minister Muyters, bevoegd voor sport, heeft afgesloten met de vzw Intro toont aan dat ook hij werk wil maken van publiekstoegankelijke sportmanifestaties voor personen met een handicap. De focus voor dit werkjaar ligt bij hem in het streven naar een efficiënte en effectieve oplossing voor het verhogen van de toegankelijkheid van die sportevenementen.

Mijnheer Van Malderen, u vraagt terecht om dat te bekijken. Voor het cultuurlijk ga ik vooral bekijken hoe we daarmee kunnen omgaan binnen die vrijetijdspas. Ik ben bereid om dat mee te nemen in het proefproject in Aalst.

De heer Bart Van Malderen: Bedankt voor uw antwoord, minister. Het is uiteraard positief dat de Vlaamse Regering collectief wil inzetten op toegankelijkheid. Het is een kwestie van infrastructuur, ook van centen soms. Heel specifiek ging mijn vraag over wat we doen voor personen die bijna per definitie niet gehandicapt zijn, maar instaan voor de begeleiding van mensen met een handicap. Als we iets ontwikkelen in de vrijetijdspas, zou die bijvoorbeeld in bepaalde gevallen voor twee personen kunnen gelden of zou die kunnen worden uitgereikt aan mensen die instaan voor de begeleiding van personen met een handicap.

Op een bepaalde manier dreigen we hier toch een vestzak-broekzakoperatie te krijgen. De heer Caron zit hier naast mij. In het verleden hebben we daarover in de commissie Welzijn heel vaak van gedachten gewisseld. Vlaanderen geeft geld via het persoonlijk assistentiebudget. Via cultuur of sport gaat men die kosten dan net inbrengen om die persoonlijke assistent te laten deelnemen. Op stedelijk en provinciaal niveau lopen er initiatieven. Vlaanderen zou op zijn minst voor het eigen niveau een platform kunnen creëren om dit te regelen. Dat zou dan kunnen worden overgenomen door steden en gemeenten. Los van een bottom-up- of top-downbenadering, zou dat een trickle-downeffect kunnen hebben, dat voor een aantal mensen het verschil kan maken.

Vlaanderen beschikt eigenlijk over alle gegevens. We hebben het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), waar eenduidige criteria gelden voor iedereen: je hebt een VAPH-ticket of niet. Over wie tot de doelgroep behoort, kan er weinig discussie zijn. We hebben alle elementen voorhanden. Het komt erop aan om initiatieven te nemen. Minister, kunnen we op u en de Vlaamse Regering rekenen om een initiatief te nemen?

Minister Joke Schauvliege: Ik heb uitdrukkelijk gezegd, mijnheer Van Malderen, dat het mijn bedoeling is om dat mee te nemen in de vrijetijdspas. Je kunt perfect als doelgroep daarin de begeleiders opnemen. Als mensen dat statuut hebben, krijgen zij bij een culturele activiteit een verlaagd tarief of gratis toegang. Dat nemen we dus mee in dat proefproject in Aalst. We zullen daarin uitwerken hoe we die specifieke doelgroep kunnen opnemen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het beleid inzake het erfgoed van migrantengemeenschappen
- 2275 (2010-2011)**

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Voorzitter, minister, collega's, Vlaanderen en Brussel kennen een bruisend migrantenleven, dat vaak onbekend is bij het grote publiek. Dit migrantenmiddenveld is niet alleen zeer divers, het heeft ook diepe historische wortels en vervult diverse, vaak mediërende functies. Het erfgoed van dit middenveld is echter bedreigd.

In 2008 gingen het Documentatie- en Onderzoekscentrum voor Religie, Cultuur en Samenleving (KADOC) en het Archief en Museum van de Socialistische Arbeidersbeweging – Instituut voor Sociale Geschiedenis (Amsab-ISG) van start met het project van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO) 'Stafkaart van het migrantenmiddenveld en zijn erfgoed in Vlaanderen en Brussel, 1830 tot heden'. Dit project beoogt de realisatie van een repertorium van het hedendaagse en historische migrantenmiddenveld in Vlaanderen en van de daar bewaarde erfgoedgehelen. In totaal werden vandaag 450 verenigingen geregistreerd, 130 verenigingen geprospecteerd en 65 erfgoedcollecties beschreven. Het project wil ook het migrantenmiddenveld sensibiliseren voor het onderzoeks- en publieksgerichte potentieel van hun documentaire erfgoed.

Tijdens een studiedag in februari 2010 in dit parlement, georganiseerd in het kader van het stafkaartproject, werd vastgesteld: "Het wetenschappelijk onderzoek heeft nog maar vrij weinig belangstelling getoond voor het historische en actuele migrantenmiddenveld. Nochtans vormen de verschillende organisaties een sociale realiteit in Vlaanderen en vervullen ze belangrijke functies, niet louter binnen de betrokken gemeenschappen, maar ook tussen hen en de bredere samenleving. Onderzoek kan bijdragen tot een beter begrip van de complexe processen van migratie en integratie. Het levert belangrijke inzichten, complementair aan de studie van het migratiebeleid en van individuele ervaringen. Structureel, ideologisch en operationeel worden de betrokken verenigingen niet zelden beïnvloed en/of gekenmerkt door de situatie in het land van herkomst. Daarom moet de dynamiek van dat middenveld ook worden gevaloriseerd in een internationale context, waarbij men de fluctuerende relaties met het moederland niet uit het oog mag verliezen."

De voorlopige resultaten van het stafkaartproject van Amsab-ISG en KADOC bewijzen de nood aan expertise en ondersteuning van de organisaties en dus aan een actieplan om het erfgoed op een duurzame wijze te kunnen ontsluiten en valoriseren. Het is dan ook positief dat het stafkaartproject als ontwikkelingsgericht erfgoedproject vanaf 2010 kon rekenen op subsidies van de afdeling Kunsten en Erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het kan worden voortgezet. De systematische prospectie en registratie gaan dus verder, gekoppeld aan sensibiliserende activiteiten. Op die manier kan men netwerken opbouwen met andere erfgoedactoren in Vlaanderen en de expertise verder verspreiden, onder meer via een tweede studiedag met workshops begin februari van dit jaar.

KADOC en Amsab-ISG hebben hiermee duidelijk gemaakt dat zij deze projectwerking ten aanzien van het erfgoed van het migrantenmiddenveld willen voortzetten en verankeren in hun courante werking. Hun belangstelling vloeit voort uit hun functie als bewaarinstelling en expertisecentrum. KADOC benadert dat middenveld en zijn erfgoed vanuit zijn interesse voor de evoluerende wisselwerking tussen religie, cultuur en samenleving, en voor Amsab-ISG sluit dit aan bij de focus op sociaal-progressieve bewegingen en hun erfgoed.

Minister, hebt u kennis genomen van het stafkaartproject en deelt u de conclusies van de studiedagen met betrekking tot de noodzaak aan een actieplan voor het erfgoedbeleid van het migrantenmiddenveld? Komt er in dat verband een vervolgetraject waarin het erfgoed van het migrantenmiddenveld op een structurele en wetenschappelijk verantwoorde wijze kan worden

ingebied in Vlaanderen? Op welke wijze kan volgens u een duurzame strategie worden ontwikkeld voor een zorgvuldige bewaring en optimale onderzoeks- en publieksgerichte ontsluiting van deze archieven?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik wil me graag aansluiten bij deze zeer legitieme, terechte en goede vraag van de heer Yüksel. Hij vestigt de aandacht op een belangrijk veld in onze Vlaamse cultuur, namelijk de migrantengemeenschappen en hoe zij bij ons gekomen zijn, geleefd hebben en leven, en dus hebben gezorgd voor erfgoed.

Ik zou graag hebben dat niet alleen KADOC en Amsab-ISG middelen krijgen om dat verder te zetten, maar dat de middenveldverenigingen van de migrantengemeenschappen zelf, die vandaag erkend zijn in het decreet Sociaal-Cultureel Werk, op een actieve manier worden betrokken. Het is zinvol dat er in de migrantengemeenschappen in Vlaanderen een bewustzijn komt, nog meer dan vandaag, voor het eigen erfgoed. Ik merk dat er daar nog een hele weg is af te leggen. Ik pleit voor sensibilisering in alle gemeenschappen die ermee te maken hebben. Het is een extra bekommernis om zoveel mogelijk mensen in dat verhaal mee te zuigen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Yüksel, zoals u zelf al hebt aangehaald, wordt het project 'Stafkaart van het migrantenmiddenveld en zijn erfgoed in Vlaanderen en Brussel, 1830-heden' ondersteund als ontwikkelingsgericht project binnen het Cultureel-erfgoed-decreet. Dat initiatief werd ingediend door KADOC en Amsab-ISG. Voor de twee eerste fasen van dat project heb ik 155.000 euro uitgetrokken, op basis van de positieve adviezen van de beoordelingscommissie.

Tegen oktober 2011 wordt de projectafrekening verwacht van de eerste fase. Daarin zal de aanvrager een grondige verantwoording maken van de besteding van de subsidiemiddelen en van de inhoudelijke vorderingen die in de eerste projectfase gemaakt werden.

Het project krijgt veel weerklank binnen en buiten de cultureel-erfgoedsector. Ook de reacties op de door u aangehaalde studiedag in het Vlaams Parlement tonen dit aan. Op korte tijd verwierf dit project een rol als voortrekker en wegbereider in de omgang met het erfgoed van het migrantenmiddenveld in Vlaanderen en Brussel.

In de subsidieaanvragen voor de twee eerste projectfasen werd ook een derde projectfase in het vooruitzicht gesteld. Daarvoor wordt nog een subsidieaanvraag verwacht. Deze derde fase loopt volgens de planning over het jaar 2012. Het spreekt voor zich dat de resultaten van dit baanbrekende project achteraf niet verloren mogen gaan. We moeten continuïteit en blijvende beschikbaarheid van de projectresultaten garanderen voor alle gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten.

De continuïteit van een project na de uitvoering ervan is een belangrijk criterium bij het beoordelen van subsidieaanvragen. Mijnheer Caron, binnen het project waarvan sprake is, wordt het opzetten van een duurzaam internationaal samenwerkingsverband rond het erfgoed van het migrantenmiddenveld ingepland als manier om in de continuïteit te voorzien. Een dergelijk samenwerkingsverband garandeert een vervolgtraject waarbinnen verder kan worden gewerkt aan een structureel kader voor de omgang met dit erfgoed. Bij het toekennen van de projectsubsidie heb ik aan de uitvoerders meegegeven dat het belangrijk is binnen het project een zo breed mogelijke invalshoek te kiezen. Op die manier zou de ruime cultureel-erfgoedsector moeten worden meegenomen, waardoor de resultaten zo breed mogelijk kunnen zijn.

Ook voor uw vraag over de zorgvuldige bewaring en ontsluiting van archieven, wens ik te verwijzen naar het lopende project 'Stafkaart van het migrantenmiddenveld en zijn erfgoed in Vlaanderen en Brussel, 1830-heden'. De resultaten kunnen de andere, verspreide initiatieven en projecten die daar bestaan een structureel kader bieden. KADOC en Amsab-ISG worden

structureel gesubsidieerd met respectievelijk 1.819.000 euro en 1.335.000 euro in het kader van de meerjarige subsidiëring van deze culturele-archiefinstellingen binnen het Cultureel-erfgoeddecreet. De zorgvuldige bewaring en optimale ontsluiting van de archieven van het migrantenmiddenveld wordt dan ook gegarandeerd door de bestaande erkende culturele-archiefinstellingen. Het duurzaam inpassen van de archieven van de organisaties uit het migrantenmiddenveld kan dus zeker verder worden ontwikkeld op basis van de resultaten van de stafkaart. Dat kan de basis vormen om daar verder structureel op te werken.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

De heer Caron spreekt over het betrekken en het sensibiliseren van het middenveld. De studiedagen van vorig en dit jaar hadden net tot doel dat te doen. De mensen zijn daar zelf vragende partij voor. Maar of ze daar al dan niet effectief zelf aan kunnen participeren, hangt natuurlijk af van de modaliteiten. Ze zijn zelf vragende partij om dat erfgoed te bewaren. Uiteindelijk gaat dat ook deel uitmaken van het Vlaams cultureel erfgoed.

Minister, u hebt inderdaad belangrijke bedragen uitgetrokken voor de bewaring en ontsluiting van archieven. Om dat echter structureel te doen en te verankeren, zou het misschien niet slecht zijn om dat mee op te nemen bij de bespreking van de beheersovereenkomsten van die twee instellingen voor de volgende periode.

Minister Joke Schauvliege: Dat is een zeer zinvolle suggestie, waar we zeker aandacht voor zullen vragen. Dat is trouwens ook zo gebeurd met dit project. De studiedagen hebben plaatsgevonden op ons aangeven. Zij hebben die erkenning voor het project gekregen omdat wij erop aandrongen het middenveld erbij te betrekken. We hebben dat op die manier gestuurd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■